

MetropAccess -tutkimushanke:

Saavutettavuuden monet muodot metropolialueella

Tuuli Toivonen, Maria Salonen, Timo Jaakkola, Sakari Jäppinen, Jaani Lahtinen
Geotieteiden ja maantieteen laitos, Helsingin yliopisto

Tutkimuksen tausta

Alueiden ja palveluiden saavutettavuus on keskeinen ihmisten liikkumista ja arjen ajankäyttöä säätelevä tekijä. Liikenteen hiilidioksidipäästöjen myötä sillä on merkittävä vaikutus myös elinympäristömme hyvinvointiin. Saavutettavuus onkin tärkeä teema paitsi poliittisesti, myös käytännön kaupunkisuunnittelussa **Helsingin metropolialueella**, joka on tutkimuksemme keskiössä.

Metropolialueella saavutettavuutta on mitattu linnuntie-etäisyyksinä tai laskennallisia verkostoetäisyyksinä ja ajoaikoina asuinpaikkojen ja palveluiden välillä. Eri kulkumuotoja on analysoitu pääosin yksitellen huomioimatta niiden muodostamaa kokonaistarjontaa. Tällaisen tiedon lisäksi esimerkiksi maankäytön tai julkishallinnon palveluverkon arviointi ja suunnittelu kaipaa kuitenkin myös **laaja-alaisempia menetelmiä saavutettavuuden tarkasteluun**.

Hankkeen tavoitteet

MetropAccess -tutkimushankkeen tavoitteena on

A) kehittää metropolialueen erityispiirteisiin räätälöityjä, **eri liikkumismuotoja joustavasti yhdistäviä saavutettavuuden mittareita** sekä näiden tehokkaita laskentamalleja

B) tutkia kehitettyjen mittarien avulla asukkaiden hyvinvoinnin kannalta tärkeiden julkisen sektorin **kulttuuri- ja virkistyspalveluiden saavutettavuutta, vaikutusalueita** sekä näiden suhdetta

Tieteellisten artikkelien ja raporttien lisäksi tuotamme avoimesti jaettavia aineistoja ja konkreettisia työkaluja tutkimuksen ja käytännön suunnittelutyön tueksi.

Aineistot ja menetelmät

Saavutettavuusanalyseissä käytämme **paikkatietomenetelmiä**, kuten verkosto- ja kustannuspintalaskentaa. Eri kulkumuotoja joustavasti yhdistävät saavutettavuuden mittarit hyödyntävät muun muassa seuraavia aineistoja:

- Helsingin seudun liikenteen (HSL) avoimen aineistorajapinnan kautta saatavat ajantasaiset **joukkoliikennetiedot**
- Todellisten matkanopeuksien perusteella muokatut **autoilu- ja pyöräilyreititysaineistot**
- Kyselyin ja sosiaalista mediaa hyödyntäen kerätyt **tiedot asukkaiden todellisista matkoista ja koetusta saavutettavuudesta**

Kirjastoaineiston avulla mallinamme saavutettavuuden merkitystä asioiden suuntautumiselle. **Jalkapalloharrastusaineistoon** perustuen arvioimme, kuinka suuri matka-, aika- ja kustannuskertymä harrastajille koituu nykyisellä pelikenttien allokoinnilla, ja kuinka tätä kertymää – samoin kuin harrastusmatkoista koituvia hiilidioksidipäästöjä – voitaisiin pienentää harrastuspaikkojen huolellisemmalla allokoinnilla.

